

Albert Mercadé: «Estic eternament agraït a la Mònica Terribas per haver confiat en mi»

El fins fa ben poc sotsdirector d'El Matí de Catalunya Ràdio parla en una entrevista sobre la seva experiència en un dels programes de ràdio líders al país

El periodista Albert Mercadé, en una imatge d'arxiu. | Cedida

Ha escrit els llibres *I ara què?* i *Del procés a la revolta*, tot i no ser escriptor. Ha coordinat durant quatre anys *El Matí de Catalunya Ràdio*, malgrat no tindre gaire experiència en ràdio. I ha locutat una retransmissió per a una plataforma audiovisual en anglès tot i haver nascut a Vilallonga del Camp ara fa 32 anys. Albert Mercadé ja no treballa mà a mà amb Mònica Terribas i es troba en un moment d'impàs professional. Parlem amb ell sobre la seva experiència.

- Què ha passat després d'*El Matí de Catalunya Ràdio*?

- De moment segueixo a la ràdio, però no a *El Matí*, on no han volgut comptar amb mi, sinó a *Crimis*. Faig una cosa totalment diferent: abans, només pendent del que passava els últims cinc minuts, gairebé, tardava tres minuts per haver de decidir una cosa i ara faig guions que em donen tres setmanes de marge per entrar en un tema amb profunditat, torno a fer periodisme.

- A *El Matí* el càrrec era de sotsdirector, un càrrec important.

- Al final és un equip de 25 persones que ens busquem la manera d'organitzar-nos. Jo vaig

entrar com a coordinador i l'últim any sí que passo a sotsdirector perquè el que en feia finalment ho deixa, però el que he fet els quatre anys ha sigut el mateix, subdirigir el programa.

- **Quatre anys, des de 2016.**

- Des de l'agost de 2016 fins al juliol de 2020.

- **I sempre fent el mateix.**

- El primer any em vaig dedicar més al periodisme polític, no feia tanta coordinació, però a partir del primer any sí que m'he dedicat a fer que allò funcionés. M'he dedicat a fer poc periodisme jo i a ser una eina útil perquè tot l'equip que tingués allí al final funcionés.

El periodista Albert Mercadé, en una imatge d'arxiu. Foto: Cedida

- **Com va ser l'inici?**

- Jo a la Mònica Terribas la coneixia de la universitat, ella va ser professora meua i va donar la casualitat que estava fent el màster i una tesi doctoral sobre contingut dels mitjans de comunicació en la construcció del relat polític en el procés independentista i em van assignar la Mònica com a tutora per afinitat temàtica. Després de treballar al projecte *DO Europa*, vaig entrar a treballar al Born Centre Cultural, amb Quim Torra, que era el director del Born en aquell moment, i la Mònica va tenir dues baixes a l'equip. Se'n van anar David Bassa cap a Cap d'Informatius de TV3 i em va dir que hi havia un perfil a la ràdio que hi encaixaria i que proposaria que em contractessin. Ara sí que tinc contracte amb la ràdio, però he estat quatre anys com a figura externa. El 90% de l'equip era de la casa, però a la Mònica i jo la ràdio ens contractava com a autònoms.

- **Com funciona un programa com *El Matí de Catalunya Ràdio*?**

- No es pot entendre *El Matí de Catalunya Ràdio* sense entendre Catalunya Ràdio en global. L'equip no treballa exclusivament durant les hores d'emissió sinó que, passi el que passi tot el dia, que es pugui salvar la papereta i que hi hagi gent que pugui treballar de cara als continguts del que passarà l'endemà. Es treballa en dos formats: el curt termini que és el més purament informatiu, cada dia des de les 6 del matí que comença el programa fins a les 10, aquestes quatre hores, dos dies abans estan buides. I llavors tens un equip que no està tan pendent de l'actualitat pura i dura, sinó que es poden dedicar a fer coses més a mig termini. Hem viscut uns temps de voràgine informativa en què passaven coses constantment, que preparaves un programa i a les 7.30 del matí ho havies de girar tot.

- Aquests quatre anys no han estat precisament avorrits. Se'n pot destacar algun esdeveniment concret?

- Des que vaig tancar l'etapa a *El Matí*, han passat gairebé un parell de mesos i he intentat mirar una mica enrere perquè quan estàs a la voràgine no ets conscient del que vius. I m'ha estat impossible quedar-me amb algun moment. No sé com era abans, però era tan intens tot això fa uns anys?

- No.

- Jo crec que no, però els que estaven fent *El Matí* fa uns anys em deien que sí, que era igual i que estaven sempre estressats. Han sigut reptes molt difícils perquè ens ha tocat viure moments molt diferents. Ens hem hagut d'enfrontar periodísticament a un conflicte polític i humà que no tenia cap mena de precedent a la història moderna d'aquest país i saber com afrontar això des del periodisme i des dels mitjans públics ha estat un repte.

El periodista Albert Mercadé, en una imatge d'arxiu. Foto: Cedida

- Amb moltes crítiques.

- Estic segur que hi ha molta gent que pensa que no hem estat a l'alçada, i és un dels debats. Ara

que se n'ha parlat molt dels dies 6 i 7 de setembre al Parlament, o després el 26 i el 27 d'octubre. Jo al Parlament no hi havia hagut de treballar mai, i més fent aquesta tasca que feia a la ràdio de coordinació i sotsdirecció trepitjava poc carrer, molt menys del que m'hauria agradat. I aquests dies, com que deixàvem l'estudi i ens movíem allí, estaves al peu de la notícia i veies tot el que passava, i ho vivies, i eres tu qui estava participant-hi perquè podies anar a buscar les fonts, d'aquells dies en tinc un molt bon record periodístic.

- Moltes crítiques, però poc descans.

- Vam treballar moltíssimes hores, recordo arribar exhaust a casa, dormir 3 hores i tornar l'endemà a les 5 del matí allà, eren dies molt intensos, en el seu moment ho maleïes però ara ho veig en perspectiva i en guardo un molt bon record perquè vaig aprendre molt. Una altra cosa que recordo amb alegria és quan hi havia manifestacions, hem viscut dies d'intensitat de mobilització molt potent. També guardo un molt bon record del confinament. Nosaltres com a servei públic vam seguir emetent no només el mateix programa sinó canviant horaris, amb el 80% de l'equip treballant des de casa. Era un moment molt agraït de fer ràdio perquè tenies el *feedback* de molta gent que estava tancada a casa escoltant-te. Et senties útil, que és el que d'alguna manera hem volgut fer durant aquests anys.

- Abans de Catalunya Ràdio, com va ser l'experiència a la ràdio?

- Jo havia fet molt poca ràdio. Havia fet un programa de castells, a un nivell molt poc professional, havia fet algunes retransmissions a Tarragona Ràdio de castells, però la meva experiència en ràdio era molt escassa. El que he dit sempre és que entrar allí ha estat per mi com fer un màster. Havia fet molta més tele i premsa escrita que ràdio i el primer gran repte va ser familiaritzar-me amb el mitjà i començar a conduir un camió, sense deixar-te fer les pràctiques de conduir amb un cotxe petit.

- Al comandament de Mònica Terribas, un símbol de la ràdio catalana. Com és treballar amb una figura d'aquest tipus?

- Ara que ho puc mirar en perspectiva ho valoro com un regal. No sé quanta gent ha tingut la possibilitat de treballar amb algú de la potència periodística de la Mònica, però jo he estat un privilegiat en això. He viscut quatre anys molt intensos, de periodisme i de ràdio, segurament, si preguntem a estudiants de periodisme, al costat d'un dels referents de la professió. A la vegada, si ho recordo en el moment, per mi va ser una gran exigència. No podia fallar, se'm va generar un compromís afegit, unes ganes extra de treure més del que tens i del que saps segurament per aprendre i per fer-ho bé. Una oportunitat com aquesta no podia ser tan insensat de deixar-la passar. Era un repte per algú com jo que sabia poc de ràdio, que no havia fet periodisme als grans mitjans de comunicació, jo aterrava allí una mica com un *pipiolo*. Em vaig haver de posar les piles, aprendre moltes coses...

- ...

- Una de les coses que vaig notar és que la gent amb la que vaig treballar tots estaven dos esglaons per sobre meu en cultura general. Tothom sabia de tot i jo estava en certa manera net, va ser un repte posar-me al dia, eren periodistes molt potents que en sabien molt dels seus àmbits i dels que no eren els seus àmbits, i si jo havia d'estar a la sala de màquines d'aquella nau havia d'accelerar sobretot els primers anys.

El periodista Albert Mercadé, en una imatge d'arxiu. Foto: Cedida

- Quan es parla de mitjans catalans, sovint hi ha la crítica des de fora de l'Àrea Metropolitana de Barcelona que no es tracten prou els temes que són d'interès de la resta de Catalunya.

- Barcelona i la seva Àrea Metropolitana és un pol de poder demogràfic i de moviment polític, social i econòmic que està en molta desigualtat en la resta del país. Això acaba fent que l'actualitat informativa es generi moltes més vegades allí, per moltes coses, perquè afecta molta gent, perquè hi ha un marc mental que es va construint que dona més importància al que la gent comparteix. No ho atribueixo ni a la maldat ni a les ganes d'invisibilitzar una part del territori, sinó que hi ha molts periodistes que són fills de Barcelona i de l'Àrea Metropolitana i que quan aquests arriben a llocs de poder i d'influència s'acaben guiant pels seus imaginaris. Jo tenia la sort de venir d'un imaginari diferent, d'aquesta sensació històrica que hi ha de menysteniment del sud cap al nord, i he intentat també mirar-ho des d'una perspectiva constructiva.

- Han passat diferents periodistes tarragonins per les tertúlies d'*El Matí de Catalunya Ràdio*.

- Una de les coses de les que estic content de quan estava a *El Matí* va ser que ens vam adonar que només anàvem a buscar periodistes del territori quan havien de parlar del territori, com si els periodistes de Tarragona no poguessin parlar del que està passant al país. Vam voler canviar el xip i introduir en la tertúlia amb directors de mitjans. Cada divendres venia una persona d'un mitjà local que no venia a parlar del periodisme del seu territori sinó que venia a parlar del que toqués. Recordo també l'última sortida que vam fer el dia mundial de la ràdio, que sempre anàvem a visitar la casa d'algun oient, com que la majoria de peticions que arribaven eren de Barcelona i voltants, vam anar a les Terres de l'Ebre, que havien patit el temporal Glòria i que històricament han estat oblidats. Aquell programa el vam fer a les Cases d'Alcanar. Per a alguns és poc, però com a mínim hem obert una mica la llauna de coses que fins ara no es feien.

- Hi ha algun tema "territorial" que no es tractés prou i que gràcies a la seva insistència es

treballés amb més profunditat?

- Això ens passava constantment, dins dels límits que vam poder, perquè als mitjans públics costa molt amb la burocràcia. Vam construir un equip que estava diversificat: hi havia gent de Tarragona, gent de Lleida, gent que coneixia molt bé l'imaginari de Girona, gent d'edats diferents, de visions socials diferents. Al final volíem que les coses estiguessin compensades i que ens retroalimentéssim. Nosaltres formàvem part d'un equip amb interès periodístic i gràcies a això vam poder calibrar la importància de moltes coses. Jo estic convençut que la meua presència va fer que donéssim molta més importància a coses que passaven aquí al sud que potser si jo no hagués estat allí no s'hagués fet.

- **El Matí de Catalunya Ràdio ha rebut premis en aquesta darrera etapa per tractar històries que sovint passen desapercibudes.**

- De les coses que més estic content és aquesta, que crec que hem aconseguit fer una ràdio més pendent dels que no tenien veu que del poder. I amb totes les dificultats que això té fer-ho en un programa de *prime time*. Estic segur que si mirem l'escala i el temps que hem dedicat a una cosa i l'altra el poder guanya per golejada, però sí que és veritat que hem obert algunes escletxes que en un programa de la ràdio pública potser no s'havien obert. Per exemple, aquesta sèrie de reportatges d'una hora cadascun, de sortir al carrer, d'anar a veure la gent que no hagués tingut veu si no els anàvem a veure, és a dir, la gent que no ve a la ràdio perquè no són portaveus de res, no són representants de res...

- **No tenen un gabinet de premsa al darrera.**

- Exacte. Ni tenen algú que estigui trucant reclamant quota. Segurament són la cara més desafavorida i més vulnerable del país. De les coses que estic més content és d'això, que vam poder tancar aquesta temporada donant veu a 10 històries col·lectives diferents de gent amb molt poca veu.

- **En cada presentació de nova temporada de la ràdio hi ha més presència d'influencers més que no pas de càrrecs polítics o de persones reconegudes en l'àmbit acadèmic. És una bona decisió?**

- No et sé dir si és una bona decisió o no perquè el perfil pot ser molt diferent. Que tinguis molts seguidors a Youtube o a Instagram no vol dir que sàpigues fer ràdio ni que hi tinguis coses interessants a dir, hi ha perfils que sí i n'hi ha que no. En el que sí que crec és que aquesta generació comenci a tindre veu a la ràdio pública, perquè si mirem la plantilla, les estadístiques i fem una radiografia de la gent que treballa a la CCMA segurament hi ha una distorsió molt ampla a nivell de generació. Hi va haver una generació que va tenir accés als mitjans públics, quan hi havia oposicions o hi havia vies d'entrar-hi, i això es va tancar i aquesta gent ha anat creixent. És un valor incalculable tindre gent amb experiència periodística, jo he après moltíssim d'elles i ells. Però també és veritat que la societat de fora és molt plural i que cal que la ràdio i la *tele* estiguin equilibrats, que puguin adreçar-se al públic jove, que consumeix d'una manera diferent.

[noticiadiari]2/206031[/noticiadiari]

- **Per què es va acabar l'etapa Mònica Terribas a El Matí de Catalunya Ràdio (<https://www.nacioidigital.cat/noticia/206021/audio/comiat/monica/terribas/tinc/nus/estomac/no/estat/decisio/facil?rlc=sf>) ? Hi va haver pressió política?**

- Un programa de la influència d'*El Matí de Catalunya Ràdio* està abocat a pressions de tota mena, això és inevitable, crec que s'hi haurà trobat qualsevol persona que hagi tingut la responsabilitat de dirigir aquella nau. Però si em permetes crec que li toca a Mònica Terribas i a qui hi hagi a l'altra banda que vulgui parlar a explicar la seva història, perquè al cap i a la fi és la seva història. Jo l'únic que puc dir és que estic molt agraït a la ràdio per l'oportunitat que em va donar, m'estimo

Catalunya Ràdio perquè han estat 4 anys intensíssims, he après moltíssim i, com no, estic eternament agraït a la Mònica Terribas per haver confiat en mi. I espero i desitjo que, d'aquí a un temps, les persones que han estat protagonistes d'aquest final precipitat i que segurament no ha estat el que ni jo, ni ells, ni ningú haguéssim volgut, expliquin i posin la transparència que creguin necessària.

- Es troba a faltar?

- Ho trobo a faltar i ho odio a la vegada de la mateixa manera que crec que *El Matí de Catalunya Ràdio* te l'estimes i l'odies a la vegada. L'Antoni Bassas deia en el llibre que va fer després d'estar tants anys fent *El Matí de Catalunya Ràdio* que això no podies fer més que estimar-t'ho perquè tenies una finestra amb vistes al món. Tu no calia que anessis a veure les coses perquè les coses venien a veure't a tu. I jo he tingut una mica aquesta sensació, que ser-hi és bonic perquè tothom et ve a veure. Quan algú treu un disc, ve allà i te'l presenta, quan algú treu un llibre que és boníssim ve allà i te'l presenta, quan algú ha fet una cançó que és espectacular la toca en directe a *El Matí de Catalunya Ràdio*, quan el president ha estat investit l'endemà ve a *El Matí de Catalunya Ràdio*, vull dir, les coses venen a passar allí. Això és un privilegi, però a la vegada el preu a pagar per aquesta intensitat informativa és alt, capgires totalment el teu ritme de vida, estàs en tensió les 24 hores del dia i crec que això és molt bonic de viure-ho però també té data de caducitat.

- Disposat a tornar-hi, doncs?

- Sí, sí, treballar a *El Matí de Catalunya Ràdio* és un privilegi i és una porta que jo no tancaria mai de la vida, mai.

- Algun llibre en preparació?

- Sobre la ràdio, no, perquè és una etapa en què hem sigut molt transparents. Tot el que necessites explicar tens 7 hores en directe per explicar-ho, és una finestra i un aparador molt bonic. Del que he viscut a la ràdio hi ha una part molt bonica que me la quedo per mi i la part informativa crec que l'hem explicat i la gent ens ha pogut sentir sobradament. No, no tinc cap altre llibre, el que vull fer ara és presentar bé aquest últim que hem tret, que ha sigut com un fill en un moment convuls i que no l'hem pogut cuidar com es mereixia, que és *Del procés a la revolta*, ara que es complirà un any. Sembla que hagi passat una dècada, però no fa ni un any d'aquestes protestes per la sentència. Si la pandèmia ens ho permet, farem una nova onada de presentacions per fer una mica el que volíem, que era que una part recent de la història del nostre país no quedés oblidada. Crec que hi ha certs interessos en què no es presti gaire atenció en l'onada de protestes i l'onada d'indignació que hi va haver després de les sentències del 14 d'octubre i nosaltres volem fer un antídoto contra l'oblit. Allà hi ha uns testimonis, unes vivències, una repressió, que si no la reivindicuem passarà sense pena ni glòria. Hi ha molta gent que la va patir, que la segueix patint i que nosaltres com a periodistes també tenim l'obligació de seguir-ho recordant.